

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

Запорізький національний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ЗНУ

Голова Вченої ради, ректор ЗНУ

М.О. Фролов

протокол № 9 від «23» листопада 2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ЦЕНТР КОЛЕКТИВНОГО КОРИСТУВАННЯ НАУКОВИМ

ОБЛАДНАННЯМ «СТРУКТУРА»

ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

м. Запоріжжя

2019

1 Загальні положення

1.1 Це положення регламентує діяльність Центру колективного користування науковим обладнанням «СТРУКТУРА» Запорізького національного університету.

1.2 Центр колективного користування науковим обладнанням «СТРУКТУРА» Запорізького національного університету (далі – Центр) створюється відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» на площах, матеріально-технічній і науковій базі Запорізького національного університету (далі – ЗНУ).

1.3 Центр створюється на базі наукових підрозділів ЗНУ з метою сталого інноваційного розвитку університету шляхом раціонального спільного використання унікального наукоємного обладнання і вартісних приладів імпортного та вітчизняного виробництва всіма підрозділами ЗНУ та зацікавленими сторонніми установами.

1.4 Головним завданням Центру є об'єднання фінансових та матеріальних ресурсів ЗНУ та регіону для якісного вирішення актуальних задач сталого інноваційного розвитку університету і регіону.

1.5 Університет, як засновник Центру, бере на себе зобов'язання:

- щорічно надавати заявку до МОН України на придбання для Центру нового наукового обладнання;
- забезпечити якісну та надійну роботу придбаного наукового обладнання та приладів, його необхідне фахове обслуговування;
- залучати до співробітництва інші заклади вищої освіти МОН України, наукові установи, підприємства, організації, приватних осіб для розширення лабораторної бази ЗНУ;
- співпрацювати з виробниками науково-дослідного і технологічного обладнання.

1.6 У своїй діяльності Центр керується чинним законодавством України, наказами та розпорядженнями Міністерства освіти й науки України, наказами та розпорядженнями ректора Університету, Статутом Запорізького національного

університету, та цим Положенням.

1.7 Назва

- українською мовою: Центр колективного користування науковим обладнанням «Структура» – ЦКК НО «Структура»;

- англійською мовою: Center for the collective use of scientific equipment «Structure» – CCUSE «Structure».

1.8 Місцезнаходження Центру: Запорізький національний університет, вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, Запорізька область, 69600.

2 Мета діяльності

2.1 Підвищення рівня наукових досліджень, що здійснюються за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки, та якості освіти в результаті використання обладнання, що відповідає сучасним світовим стандартам.

2.2 Найбільш раціональне використання унікальних та вартісних наукових приладів та обладнання вітчизняного або імпортного виробництва, яке неможливо або недоцільно придбати кожній науковій установі за централізовані кошти, за спільні кошти груп установ та організацій, з інших джерел фінансування МОН України.

2.3 Забезпечення доступу внутрішнім і зовнішнім дослідникам до парку сучасного наукового обладнання на підставі принципів колективного користування для проведення наукових досліджень.

2.4 Підвищення рівня завантаження унікального наукового обладнання.

2.5 Розвиток матеріально-технічної бази наукових досліджень.

2.6 Удосконалення освітнього процесу і поліпшення якості підготовки фахівців і кадрів вищої кваліфікації (студентів, аспірантів, докторантів) на базі сучасного лабораторного обладнання.

3 Основні завдання та напрями діяльності Центру

3.1 Розширення науково-дослідної матеріально-технічної бази університету за рахунок придбання сучасного наукового обладнання світового рівня.

3.2 Підтримка в належному технічному стані наукового та технологічного обладнання Центру, у том числі і за рахунок його модернізації.

3.3 Сприяння реалізації державних цільових наукових і науково-технічних програм та наукових (науково-технічних) проєктів за визначеними пріоритетними тематичними напрямами наукових досліджень і науково-технічних розробок.

3.4 Залучення студентів, магістрів, аспірантів та молодих вчених до науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт.

3.5 Проведення спільних наукових досліджень вітчизняними та іноземними науковими установами і закладами вищої освіти.

3.6 Сприяння міжнародному науково-технічному співробітництву.

3.7 Надання послуг з проведення досліджень на науковому та технологічному обладнанні Центру стороннім організаціям та підприємствам різних форм власності та фізичним особам.

3.8 Проведення широкого спектру наукових досліджень, зокрема комплексного аналізу структури природничих та штучних матеріалів, речовин та наноструктур, моніторингу стану довкілля, оцінка якості продуктів харчування, підтримка та впровадження енергоощадних технологій, комплексні випробування будівельних матеріалів, розроблення прикладних комп'ютерних моделей тощо.

4 Функції Центру

4.1 Розробка нових і вдосконалення наявних експериментальних методик на базі приладів і обладнання Центру, а також обладнання, яке надається іншими підрозділами і організаціями на підставі договорів про спільну діяльність.

4.2 Модернізація наявних наукових приладів і обладнання з метою підвищення точності досліджень та розширення кола об'єктів досліджень.

4.3 Розробка і впровадження програмного забезпечення для обробки експериментальних даних, отриманих за новими методиками.

4.4 Визначення і прогнозування попиту на науково-технічні розробки і послуги Центру, збір інформації про замовлення підприємств і фірм на послуги Центру.

4.5 Формування планів експериментальних науково-дослідних робіт, що виконуються на обладнанні Центру для підрозділів ЗНУ, інших закладів вищої освіти України, наукових організацій і підприємств регіону.

4.6 Пріоритетне забезпечення фундаментальних досліджень з використанням унікальних приладів, наукового потенціалу ЗНУ та інших зацікавлених організацій.

4.7 Установлення ділових і кадрових взаємин з високотехнологічними підприємствами, науковими та освітніми організаціями України.

4.8 Виконання робіт прикладного характеру, включаючи екологічний, медичний контроль та інше.

4.9 Створення при Центрі акредитованих методик з сертифікації науково-технічної продукції.

4.10 Використання науково-дослідницької бази Центру для освоєння нових освітніх технологій.

4.11 Залучення широкого кола студентів та аспірантів до освоєння сучасних методів рентгеноструктурного аналізу, хроматографічних, спектральних, біохімічних методів дослідження структури і властивостей речовин різної природи і т. ін.

4.12 Організація консультацій, стажувань, практикумів і семінарів на базі Центру з метою підвищення кваліфікації фахівців та перепідготовки кадрів науково-дослідних, освітніх організацій, підприємств.

4.13 Створення та забезпечення функціонування офіційного сайту Центру.

4.14 Створення та розповсюдження реклами науково-дослідних і освітніх

методик Центру, зокрема в електронних мережах.

4.15 Організація семінарів, виставок, нарад та інших форм творчих дискусій для висвітлення результатів діяльності Центру та участь у інших заходах.

4.16 Розвиток міжвузівських, зокрема міжнародних зв'язків Центру, взаємодія з науково-дослідними і виробничими організаціями з проведення спільних досліджень.

4.17 Забезпечення виконання робіт і надання послуг для проведення наукових досліджень, а також здійснення експериментальних розробок, зокрема в інтересах третіх осіб.

4.18 Координація використання парку, що складається з аналітичного і дослідницького обладнання і знаходиться на балансі університету.

5 Структура

5.1 Центр є структурним підрозділом науково-дослідної частини Запорізького національного університету без статусу юридичної особи і перебуває у підпорядкуванні Запорізького національного університету. Організаційне, матеріальне та кадрове забезпечення діяльності Центру здійснюється Запорізьким національним університетом.

Центр може мати печатку, штампи, логотип, бланки з власним найменуванням.

5.2 Центр у своїй діяльності використовує наукове обладнання і засоби вимірювань, що знаходяться на балансі структурних підрозділів університету.

Перелік базового обладнання, яке використовується Центром наведено у Додатку 1.

У подальшій діяльності Центру нове обладнання, придбане або передане у тимчасове користування для потреб його функціонування, закріплюється за ним наказом ректора.

5.3 Парк базового наукового обладнання знаходиться в безпосередньому

користуванні структурних підрозділів університету, які забезпечують його належну експлуатацію кваліфікованим персоналом і відповідають за його збереження.

5.4 Центр здійснює свою діяльність у контакті з іншими підрозділами університету.

6 Керівництво та організація роботи Центру

6.1 Ректор ЗНУ наказом призначає керівника та відповідний штат працівників Центру.

6.2 Кваліфікаційні вимоги до керівника Центру: науковий ступінь доктора/кандидата наук (як виняток - тільки вища освіта) і науковий/трудова стаж не менше 5 років.

6.3 Взаємодія працівників Центру (підпорядкованість, завдання та обов'язки, права і відповідальність) встановлюється посадовими інструкціями

6.4 Робота Центру ведеться за річними планами, які складаються керівником Центру та затверджуються проректором з наукової роботи.

6.5 Центр щоквартально в усній формі звітує про результати своєї діяльності на нарадах у проректора з наукової роботи, а наприкінці календарного року складає письмовий звіт для відображення своїх основних досягнень у річному звіті про наукову діяльність Університету.

6.6 Контроль над діяльністю Центру здійснює проректор з наукової роботи Університету.

7 Права та обов'язки керівника Центру

7.1 Для виконання завдань Центру його керівник має право:

— надавати пропозиції керівництву ЗНУ щодо забезпечення фінансування діяльності Центру, поповнення та оновлення матеріально-технічної бази Центру за рахунок коштів, отриманих від замовників і благодійних

організацій;

- отримувати від посадових осіб і працівників ЗНУ, зокрема від науковців, інформацію, необхідну для роботи Центру;
- у встановленому законодавством України порядку здійснювати ділові та наукові контакти з організаціями, фірмами та громадянами інших країн;
- у межах договорів співпрацювати з вітчизняними та іноземними юридичними особами різних форм власності та фізичними особами відповідно до чинного законодавства;
- залучати до виконання послуг Центру вітчизняних та іноземних спеціалістів на основі контрактів із ЗНУ, за договорами підряду та на інших умовах, що не суперечать законодавству України;
- організовувати і проводити профільні конференції семінари, наради, тренінги.
- припиняти надання послуг, якщо замовник припинив їх фінансування;
- вносити пропозиції проректору з наукової роботи ЗНУ щодо покращення роботи Центру.
- презентувати наукове обладнання, його можливості та послуги Центру потенційним споживачам, зокрема організаціям і підприємствам, на ділових заходах, виставках, ярмарках тощо;
- брати участь у розгляді питань, пов'язаних з діяльністю Центру.

7.2 Керівник Центру зобов'язаний:

- здійснювати наукове керівництво Центром відповідно до вимог законодавства, затверджених планів науково-дослідних робіт, організовувати роботу, спрямовану на виконання поточних і перспективних завдань, представляти Центр в інших установах, закладах і організаціях;
- щорічно складати річні плани і надавати їх на затвердження проректору з наукової роботи ЗНУ;
- щорічно надавати проректору з наукової роботи ЗНУ річні звіти про діяльність Центру згідно з показниками, встановленими ЗНУ;
- здійснювати модернізацію та оновлення матеріально-технічної бази

відповідно до потреб забезпечення діяльності за обраними науково-технічними напрямами, призначаючи щороку на це частину від загальних надходжень;

— сприяти підвищенню рівня наукової кооперації шляхом активізації та урізноманітнення форм роботи з установами Національної академії наук України, інших міністерств, підприємствами та організаціями.

— прогнозувати розвиток Центру, планувати його діяльність, організовувати фінансування, здійснювати оперативне керування і контролювати реалізацію намічених заходів, аналізувати отримані результати та оцінювати рівень ефективності діяльності Центру, стимулювати його працівників до отримання найкращих кінцевих результатів.

8 Відповідальність працівників Центру

8.1 Працівники Центру несуть відповідальність за:

— виконання основних завдань та функцій, визначених цим Положенням у розділах 3-4;

— дотримання нормативно-правових документів та вимог чинного законодавства;

— раціональне використання грошових коштів та матеріальних цінностей, закріплених за Центром;

— ведення документації відповідно до вимог діловодства у ЗНУ.

8.2 Керівник Центру несе відповідальність за:

— належне та своєчасне виконання Центром зобов'язань, наведених у розділі 4 цього Положення, а також особистих функціональних обов'язків;

— своєчасну розробку і виконання плану діяльності Центру;

— своєчасне надання письмової щорічної звітності про основні результати діяльності Центру для складання річного звіту про наукову діяльність ЗНУ;

— виконання завдань, що поставлені перед Центром керівництвом ЗНУ;

— дотримання чинного законодавства і вимог нормативно-правових

актів, дія яких поширюється на Центр.

9 Взаємодія з іншими структурними підрозділами Університету та замовниками послуг

9.1 Інформація про Центр (тип/марка наукового приладу/обладнання, що надається для колективного користування, їхні основні технічні характеристики та пріоритетні напрями досліджень, котрі можна здійснити на такому обладнанні) розміщується на веб-сторінці Університету.

9.2 Порядок доступу користувачів до наукового устаткування, Центру, визначається Регламентом доступу до обладнання Центру, затвердженим ректором університету.

9.3 Здійснення наукових досліджень для внутрішніх користувачів може здійснюватися як на платній, так і на безоплатній основі відповідно Регламенту доступу до наукового устаткування Центру.

9.4 Виконання наукових досліджень для зовнішніх користувачів здійснюється на договірній основі. Для партнерів Центру можуть бути передбачені особливі умови.

9.5 Платні послуги з використання наукового обладнання Центру для потреб інших замовників надаються відповідно до чинного законодавства України.

9.6 Центр у межах своїх повноважень взаємодіє зі структурними підрозділами Університету, з метою створення умов для провадження послідовної та узгодженої діяльності щодо строків, періодичності одержання і передачі інформації тощо, необхідних для належного виконання доручених йому завдань.

9.7 Керівники підрозділів, за якими закріплено наукове обладнання Центру, зобов'язані забезпечити його використання, якщо воно не знаходиться на сервісному обслуговуванні або не задіяне у виконанні робіт за договорами, які передбачають фінансові зобов'язання. Доступ до наукового устаткування

11 Прикінцеві положення

11.1 Положення (зміни та доповнення) набуває чинності з наступного дня після затвердження Вченою радою ЗНУ, якщо інше не передбачається тим же наказом.

11.2 Зміни та доповнення до Положення можуть вноситись рішенням Вченої ради та відповідним наказом ректора Університету. У такому ж порядку дія Положення скасовується.

11.3 Центр реорганізується або ліквідується рішенням Вченої ради Університету, яке приймається за поданням ректора Університету.

ПОГОДЖЕНО

Начальник юридичного відділу

Проректор з наукової роботи

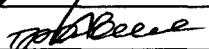
Положення підготував
начальник науково-дослідної частини

К.Б. Борисов

Г.М. Васильчук

О.В. Болдуєва

З положенням ознайомлений і один примірник отримав

С.В. Ільїн
«24» 2019 р.